

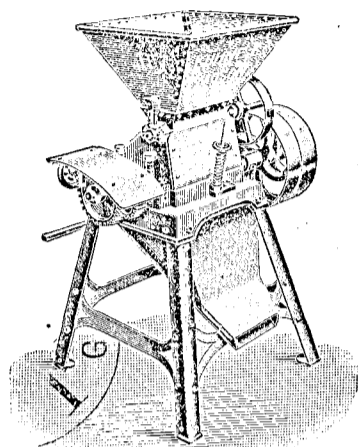
ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

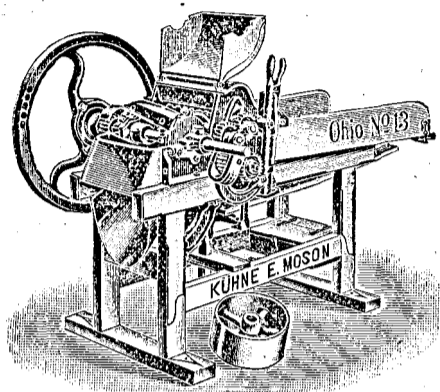
KOLOZSVÁR, 1908. December 20.

51. SZÁM.

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI MOSONBAN GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN

elismert gondos kivitelben szállit szecskavágó gépeket, répavágókat, darálókat, takarmány-fülesztőket, „TORNADO“ kukoricaszártépőket, morzsolókat, tejgazdasági felszereléseket, teljes takarmánykamra-berendezéseket.

2012

Főraktár: Budapest, VI., Váci körút 57/a. Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Törlesztő kölcsönök.

AZ Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. é. 9—1 óráig.

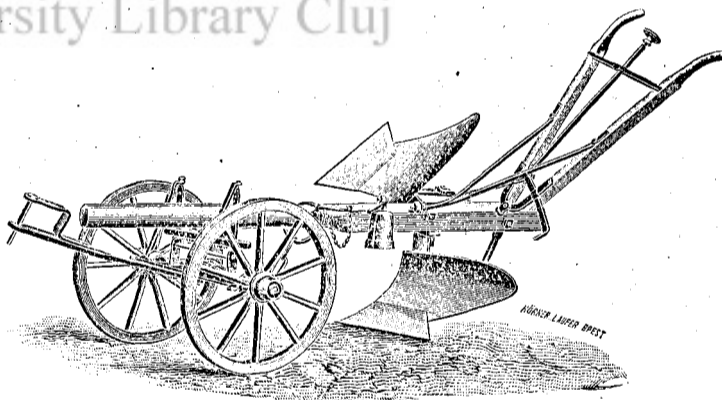
2011

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

1909. évi ujdonság!
Hegyes vidék gazdájának nélkülözhetetlen!
Dorner-féle szabadalm. iker váltó eke.

2235

■ Kevés vonóerő! ■ Kitünő munka! ■ Olcsó ár! ■
Egyedüli készítő: Török András gépgyára Nagyszeben.
■ Prospectust küldök. ■

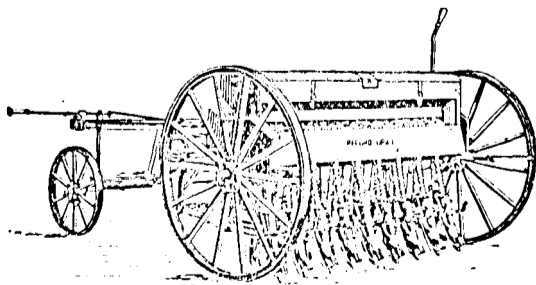
REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonezi gyártmány!

KIVÁNATRA SZIVESEN

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonezi gyártmány!

KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

2054

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 32.

BENZINMOTOROK, GOZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GOZCSÉPLOGÉPEK,
ARATÓGÉPEK, LOSONCZI VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK, KALMÁR-FÉLE
ROSTÁK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK

ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRANAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

2009

V., VÁCI-KÖRUT 32.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbk. Részv.-Társ.

Mátyás király-tér 7. sz. (Saját ház.)

A legszebb karácsonyfia

1 HAZAI TAKARÉKPÉNZTÁR SORSJEGY,

melynek állandó értéke van és éveken keresztül játszik, nem mint a többi időleges értékű sorsjegyek. Főnyeremények 600.000 K, 300.000 K és még sok nagyobb nyeremény. Már az első részlet lefizetése után a sorsjegy a vevő tulajdona és így a nyeremények is őt illetik.

A sorsolási terv szerint minden sorsjegyet kihúznak a törlesztési huzáson.

Jelenlegi különösen kedvező árfolyama következtében

RÉSZLETFIZETÉSRE

1 db	11 havi részletfizetésnél	havi 10 K
1	14	8
1	17	7
1	20	6
1	25	5

letétre 10 K foglaló lefizetése mellett napi árfolyamon legolcsóbb kamattal. Huzások febr. jun. és okt. 5-én.

Kapható: A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál, Mátyás király-tér 7. sz. 2004

Egy óra 2.40 kor.
Negyed évre 7.—
Fél évre 14.—
Egy évre 28.—

„AZ UJSÁG“

— a legjobb napilap. —

Cím:

„AZ UJSÁG“

Budapest, Rákóczi-ut 54.

2238

RÓTH TESTVÉREK

medgyesi

szőlőoltványtelepét

a t. c. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket

kérni.

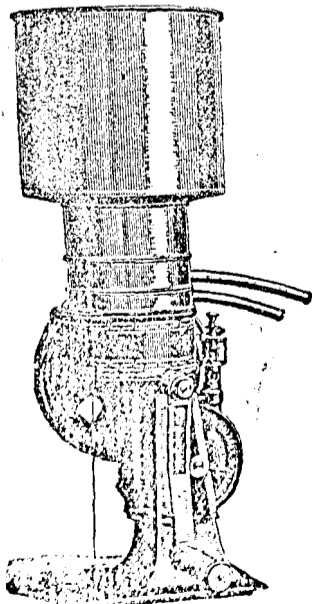
2227

Alfa Separator r. t., tejgazdasági gépgyár

Budapest, VI. Lomb-u. 11.

1908. évi mintájú

Alfa Separator

a legújabb és legtökéletesebb fölözőgép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag!

Több mint 700 első díj!
Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

2007

Keresek vételre

25 darab elsőrendű kis borjus, fejős simenthali tehenet. Ajánlatok az ár megjelölésével:

Nagy Dénes

birtokos

Torda, címre küldendők.

2284

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár

Garvenswerke,

Wien, II., Handelsquai No 130.

Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A székelykirendeltség Kolozsmegyében. —i. 645
A világ 1908 évi gabonatermése. 646
A mesterséges komlószáritásról s annak ha-
zánkban való alkalmazásáról. Cséser Lajos. 646
Az „iker váltó“ eke. Dorner Béla. 648

Irodalmi szemle:

- A gazdasági cseléd szerződése és birlevele. —
A madarak hasznáról és káráról. — A me-
zőgazdasági munkák és teendők. — A köz-
telek olcsó könyvtára. 649

Egyleti élet:

- Jegyzőkönyv. 649

Kormányintézkedések:

- Pályázati hirdetés. 649

Vegyes közlemények.

- Hirdetések. 649

A székelykirendeltség Kolozs- megyében.

Nagyfontosságú értekezletre hívta egybe Dózsa Endre, Kolozsmegye alispánja, folyó hó 18-ra, péntekre, az Erd. Gazd. Egylet kolozsvármegyei osztályának tagjait. Az értekezlet tárgya volt annak bejelentése, hogy a székelyföldi miniszteri kirendeltség működésének köre Kolozsvármegye területére is kiterjesztetik.

Jelen voltak: Koós Mihály min. titkár, Dózsa Endre alispán elnök, Lészay Ferenc e. g. e alelnök, Szász István tel. felügy., Jakab László áll. eg. felügy., Ajtay Géza, Gaál Gyula, gr. Teleki Ferenc, Tokaji László E. G. E. titkár, Cséser Lajos előadó, ifj. Hankó Károly, Schill Imre Marosvásárhely, Egán Imre Marosvásárhely, Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő, Palló Imre birtokos, Tanka Sándor, Buchvein Béla, Varga János, Nagy János, Jósza Samu, dr. Hegedüs Árpád t. b. főjegyző, Kőváry Arthur főszolgabíró, Wolszky Győző, Albert Dénes, gr. Horváth Tholdi Rudolf Biderman József, Bárdos Péter, Vetési Imre esperes, plébános, Jászberényi András, Ritter Gusztáv, dr. Sipos Gábor, Schopf Mihály, Mayer Vilmos, Veszprémi Antal, Igaz Lajos, Biró András, Kertész Samu, dr. Pavlik Sándor, Velits Zoltán, Gaál Péter, Marosy Ferenc, dr. Seyfried Károly, Hankó Veress Károly, Boga Pál.

Dózsa Endre cs. és kir. kamarás, az E. G. E. kolozsmegyei osztályának alelnöke, megnyitván az értekezletet, üdvözlöi Dr. Koós Mihály min. titkárt, a székelykirendeltség agilis és sokéremű vezetőjét, aki eljött hozzánk, hogy a miniszteri gazdaságfejlesztő akciónak Kolozsvármegyére való kiterjesztését foganatba vegye és épen ez alkalomból hálás elismerését fejezi ki Darányi Ignác földm. miniszter iránt, aki az akció kiterjesztését elrendelte. Vákolja az E. G. E. kolozsmegyei osztályának eddigi működését és felszólítja Koós Mihály min. titkárt, hogy programját terjessze elő.

Koós Mihály, a székelykirendeltség vezetője emelkedett ezután szólásra és egy végig érdeklődéssel hallgatott, közel két óráig tartó, nagy körültekintésre és alapos tájékozottságra valló előadásban ismertette a kiren-

deltség céljait, működésének módjait, eddig elért eredményeit és a jövőre szóló terveit.

Kifejtette, hogy a székely akció voltaképpen nem egy állami alamizsnát osztogató intézmény, hanem egy teljesen közcélú gazdaságfejlesztő ténykedés.

Hangsúlyozta, hogy a székely, most már erdélyrészi gazdaságfejlesztő akció nem az eddigi munkálkodás tulszárnyalása akar lenni, hanem az eddig dolgozott faktoroknak és első sorban az E. G. E. kolozsmegyei osztályának munkatársául óhajt csatlakozni.

Kijelenti, hogy a kirendeltségnek ezen vármegyei működési programja tekintetében irányadóul az E. G. E. Kolozsmegyei osztályának nagy tájékozottságát és eddigi működési irányát fogja magáévá tenni és reméli, hogy az együttes, vállvetett munkálkodás a kellő sikerekre fog vezetni.

Részletesen ismerteti a székelykirendeltségnek eddigi működési módjait, hat év alatt elért sikereit, és különösen kiemeli e tekintetben a *falusi gazdaköröknek*, mint fundamentális alkotásoknak, a végtelen nagyfontosságú szerepét a gazdaságfejlesztő akció keretében. Tapasztalatai szerint a falusi gazdakörök útján lehet legegyszerűbben a kisgazda falusi nép szívéhez és elméjéhez hozzáférni és azokból kiindulva lehet új és üdvös kezdeményezéseket, intézményeket bevezetni.

Hivatkozik a székelyföldön megalakított háromszáz falusi gazdakörnek általánosan elismert nagyarányú kihatására. Az azok segítségével megalakult hatvan falusi tejszövetkezet virágzására, melyeknek összforgalma máris két millió körül jár, amely összeg az egész ország ily szövetkezetei forgalmának közel 20%-a. Felemlíti, hogy már számos községben közös gépeket, sőt cséplő garnitúrákat lehet látni, gazdaköri külön gépraktárházakban elhelyezve.

Az állattenyésztés kérdéséről szólva, a főszó a legelőkérdésre fekteti. Sok ezer holdra megy azon legelők száma, amelyeket az akció segítségével és utmutatása mellett kitisztítottak, a legeltetésre újra alkalmassá tettek és közel hatvanezer hold új legelőterületet adtak vissza hivatásának, kivéven azokat az erdősitendők sorából.

Az állattenyésztés emelésére kiváló apa-állatokat és tenyésztőket megkocáka-

Arankamentes lóhere és Lucernamagért

100 kilónkint 10 koro-
nával magasabb árt
fizetek a napi árnál, ab-
vidéki állomás átvéve

▲▲ és kifizetve. ▲▲

Ajánlatot és 10 kilós mintát
utánvétellel kér, az eladó meny-
nyiség közlésével

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magkereskedése

BUDAPEST 2002

Hivatalos kísérletezések alapján ajánljuk téli időny alatti használatra gyümölcsfák permete-
zéséhez kártévő rovarok, apró hernyók, palstetvek, vértetű és gombabetegségek irtására a

Gyümölcsfa Karbolineumot

Eredeti vizben oldható DENDRINT

Ára: Kicsinyben 5 és 10 kg.-os bádgedényben kg.-ként — 60 kor.

Továbbá 100 " 54— "

Eredeti baril (circa 200 kg.) 100 " 50— "

Árak csomagolás, illetve hordó nélküli értendőnek. — Használati utasítás díjtalanul.

Továbbá

rovarfogó öveket,

1 tekercs = 30 méter

Ára 5-50 korona.

2003

Hernyóenyv

1 kg.-os doboz ára 1-20 korona.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

juttattak a kisgazdák kezéhez olyan olcsó állami hitel segítségével, aminőt a falusi kisember ma semmiféle hitelintézettől nem élvezhet.

Vázolja a földművelés egyéb ágazataiban eszközölt segítőtevékenedéseket. Vetőmag, gyümölcs és szőlőjtványok közvetítettek.

A szövetkezeti intézmények során még hitel és fogyasztási szövetkezetek alakultak.

Átalában, beszéde folyamán igazán megkapó képét nyújtotta a népjólétet emelni célzó székelyakciónak.

A Kolozsvármegyére kiterjedő működésre vonatkozólag programot nem ad, mert tudja, hogy e tekintetben az E. G. E. kolozsmegyei osztálya már kész tervvel rendelkezik és azt a maga részéről is, mint legautentikusabbat, egészében magáévá teszi s hiszi, hogy közös működéssel, de gyarapodott eszközökkel a legjobb eredményeket fogják elérni. Ezek után magát és munkatársait az osztály és a vármegye jóindulatába ajánlja.

A nagy hatást tett és élénk éljenzéssel kísért előadás után Dózsa Endre elnök terjesztette elő a kolozsmegyei osztály által kijelölt egyes, vidékenkénti, fontosabb teendők jegyzékét.*

Dr. Pavlik Sándor indítványozza, hogy az E. G. E. kolozsmegyei osztálya, az együttműködésre való tekintettel is, válassza meg Koós Mihályt tiszteletbeli tagjául. Egyhangulag elfogadtatott.

Tokaji László e. g. e. titkár örömmel hallotta a Koós min. titkár által mondottakat és elismeréssel van azért, hogy a helyi tájékozottsággal bíró és eddig is működött tényező irányítását, utmutatását a kirendeltség vezetője kiválóan figyelembe venni ígérte. Bizalommal fogadja a felajánlott segítő munkát és indítványozza, hogy Koós Mihálynak tartalmas előadása alkalmából jegyzőkönyvi köszönnet szavaztassék. Értekezlet az indítványt elfogadja.

Dózsa alispán, elnök indítványozza, hogy Darányi Ignác miniszternek az értekezletből sürgőnyi üdvözlő felirat küldessék, mit az értekezlet egyhangú éljenzéssel fogadott el.

Ezután az értekezletet elnök bezárta s a szép számban összegyűlt tagok egy nagy-szabású, közcélú munka eredményeinek reményével távoztak.

A magunk részéről áldást és sikert kívánunk az új kezdeményezéshez.

-1.

A világ 1908. évi gabonatermése.

II.

Gabonát exportáló államok.

1. Magyarország (Horvát- és Szlavonországgal)

Az 1907-ik év őszi időjárása száraz és enyhe volt; előbb igen nehezen, lassan és jóformán csak a lazább és könnyebb talaju földeken folyt a szántás és vetés munkája. Kihuzódott a gazdasági földműves eme része

* Erre alkalmilag később még részletesen is visszatérünk. Szerk.

késő őszi, sőt egy helyeken az enyhe télbe is átment, mert a talaj eső hiányában folytonosan száraz lévén, a gazdák félve gondoltak az elvetendő vetőmag sorsára.

A vetőmag tehát nem egyenlően, sőt igen nagy időközökben került talajba különböző időközökben és kelt, aszerint, amint az időjárás is alakult. A kikelt vetések az előző évekkal szemben nem változott; a sok hó-lé és eső fölfrissítette ugyan a zsenge növényeket, mindazonáltal a később bekövetkezett tavaszi hűvös, esős és különösen erősen szeles időjárás következtében nem tudtak megfelelőleg megsűrösödni.

Egérkár, rovarkár, kifagyás vagy kipállás szerencsére nem nagyon sok helyen észleltett; az őszi kizántása csak a Tisza vidékén, illetve az Alföldön kellett gondolni.

Az időjárásban az idén reudkívül nagy rendellenességek voltak; hosszantartó szárazság és hőség az egyik oldalon, másutt pedig túlsok eső, a mely éppen úgy mint az előbbi, kárt is okozott. A rendellenes időjárásban természetesen a fejlődési processus sem volt megfelelő; a vetések tulnyomó része ritka és alacsony maradt, sok helyen a szárképződés olyan silány volt, hogy a gazdák bizalma eleinte teljesen megingott az idei termést illetőleg.

Mint érdekes jelenséget föl lehet ezen abnormális évratu esztendő történeteként sorolni, hogy a rendellenes gabonafejlődés miatt egyes gazdák, igaz, hogy csak kisebb területeken, búzát kaszáltak zölden, mert nem bíztak annak teljes kiépülésében. Még a szakavatott, tapasztalatokban gazdag gazda is tévedésbe esett az idén termésének fölbecsülése körül; meglepetés érte a cséplésnél, némely helyütt azonban csalódásban is volt része, mert a rendellenes időjárás nem mindenütt mért egyenlő mértékkel.

Szemes terményekből nem remélt kielégítő, sőt néhol igen jó eredmény lett, ezzel ellentétben áll a burgonya és a takarmány-féle eredménye (a szalmával), a mely a májusi és júniusi időjárást legjobban megsínylette. A kapásnövények általában sokat szenvedtek a szárazság miatt, de végre is az esőzések még eléggé jókor jöttek ahhoz, hogy azokban változás jöhetett létre.

A gazdasági tudósítók által augusztus hó 15-én bejelentett termés és cséplési átlagok alapján a remélhető összes termés becsülhető:

búza	39,456.200	métermázsa.
rozs	12,035.600	"
árpa	12,227.700	"
zab	10,262.500	"
tengeri	38,573.500	"
burgonya	36,140.800	"

Magyarország (Horvát- és Szlavonországgal) ez évi gabona szükségletét, a már felhozottak figyelembe vételével és így a felesleggel (készletekkel) megközelítőleg becsülhetjük:

	fogyasztási szükséglet.	felesleg és esetleg a jövő évre fennmaradó készlet.
	millió métermázsa	
búza	30—32.0	12—14.0
rozs	9—10.0	3—4.0
árpa	10—11.0	2—3.0
zab	10—10.5	1.5—2.2
tengeri	43—44.0	0.5—1.0

2. Bosznia és Hercegovina.

Az 1908. év összes valószínű terméseredménye:

búza	666.000	métermázsa.
rozs	72.000	"
árpa	479.000	"
zab	431.000	"
tengeri	1.968.000	"

Bosznia és Hercegovina termése a szükségletet a jobb termés ellenére sem fedezheti és így az idén valószínűleg nagyobb lesz a bevitele mint kivitele, főleg lisztféléből. Gabonából, különösen tengeriből, búzából és zabból közel 1 millió métermázsa tehető exportja.

3. Oroszország. (európai és ázsiai),

Oroszország ez idej valószínű termése körülbelül:

őszi rozs	179.30	millió q.
őszi búza	19.60	"
tavaszi búza	144.60	"
árpa	105.94	"
zab	163.00	"
tengeri	19.56	"

Hozzávetőlegesen becsülhető az 1908—

1909. gazdasági esztendőre nézve a felesleg:

búza	20—25	millió q.
rozs	5—6	"
árpa	28—30	"
zab	10—15	"
tengeri	5—6	"

A mesterséges komlószáritásról s annak hazánkban való alkalmazásáról.

II.

Nem lesz talán haszonnélküli mellékelt rajz alapján röviden ismertetni a „Linhart“ szerkezetet.

A feltaláló után „Linhartnak“ nevezett rendszer mindenféle nagyságban szerkeszthető, mellékelt ábrán egy természetesen (levegőn) szárító szinhez van hozzátoldva emeletnyi, illetve padlasmagasságban. Az egész szerkezet befoglalására egy kis toronyszerű téplaépület építtetik (terv után minden egyszerű pallér felépíthető), földszintjén van elhelyezve a tüzelő (fűtő) kettős (a) rostélylyal: ezáltal a fűtőanyag teljes elégeése éretik el. Ezelőtt áll a fűtő beszájadása ferdén elhelyezve, alatta a 2-ik rostély, használat után fogantyúval forgatható: ezzel a rendes tisztogatás éretik el.

A tűzálló téglából épült fűtőből (a) a láng és füst egy öntött vasból készült kaloriferbe (b) jut, melynek folytatását csavarosan elhelyezett bádogg-csővek (c) képezik, a forró levegő és füst ezekben cirkulálván, a szárító energia lehetőleg kihasználatik, mielőtt a kéménybe (d) szájadzanék a csövezet. A friss levegő a földszinén levő nyílásokon (k) ömlik a fűtő alá, s a csövezet körül felmelegedvén, a megleheős magas s téres melegedő térbe emelkedik. A berakott komló, s a melegítő csövezetek között azért van a melegedő tér, mert így csak a melegített levegő éri a komlót, míg ha közel lenne, úgy a csövekből kiáramló forró levegő már aszalná a komlót.

A melegedő tér felett 3 szárító felület látható a rajzon. Ezek közül a két felső: (e, f) zsaluszerű (mozgatható) területű, melynek minden zsalulapja sűrű lyukgatott bádoglemezről készült; a legalsó felület egy síneken mozgó, sodronyszövevből készült, ki- és betolható lapos kocsi, (g) melyen a száradt komló kiszállítható. A két felső lyukgatott bádogram azért célszerű, mert a felöntött komlófonnyasztás (e) illetve szárítás után a zsaluréseken az alsó ráma hüllik, mert a zsalu-lemezek közös fogantyúval (egy húzással) vízszintes helyzetből függőlegesre állíthatók, így a szétnyílt lemezek között az alábbira hüllik a komló. Ezen lepergéssel az egész rakomány meg is fordíttatik, tehát a tobozok egyenként is keverten kerülnek az alsó ráma alá. A középső (f) felületről szintén így hüllik alá a száradt komló a drót szövetű lapos kocsi (g) kettő-negy is van egymás

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló-ingek és kabátok.

Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédő és futószőnyeg, gyapjú és csipke-függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

mellett a könnyebb kezelhetőség miatt) s ha megszáradt a komló, ugy ezen kocsik a kezelőterbe, szárítóház emeletére kihuzhatók. Ezen kocsik drótszövetű feneke is könnyen nyitható, s így belőle a komló az alája helyezett ponyvára hullik alá. Előnye a szerkezetnek: hogy a toboz ezen háromszoros alámogása dacára *nem sérül meg, nem törik s belőle a lupulin sem porzik ki.* A felső ráma (e) a friss komlót a padláson át hordják a hová is csigán huzzák fel kosarakban; ezen ráma felett a padlás nem lapos, de kúrtószzerű (h) melyen a párákkal telt gőzös levegő állandóan és könnyen eltávolodhatik, azonban ugy a kúrtó (h) mint a levegő ömlesztő rések (k) nyilhatók és zárhatók. A melléképület emeletén egy állvány is van (m) melyre a szárítás után a kocsi kihuzható, s ott belőle a kész komló az alatta levő kosarakba vagy ponyvára leömlésztethető.

szárítóban a szárítás megkezdése előtt 2 nappal hamarabb kell befűteni, hogy tökéletesen kiszáradjon az építmény. Azután a komlószárítás menete a következő:

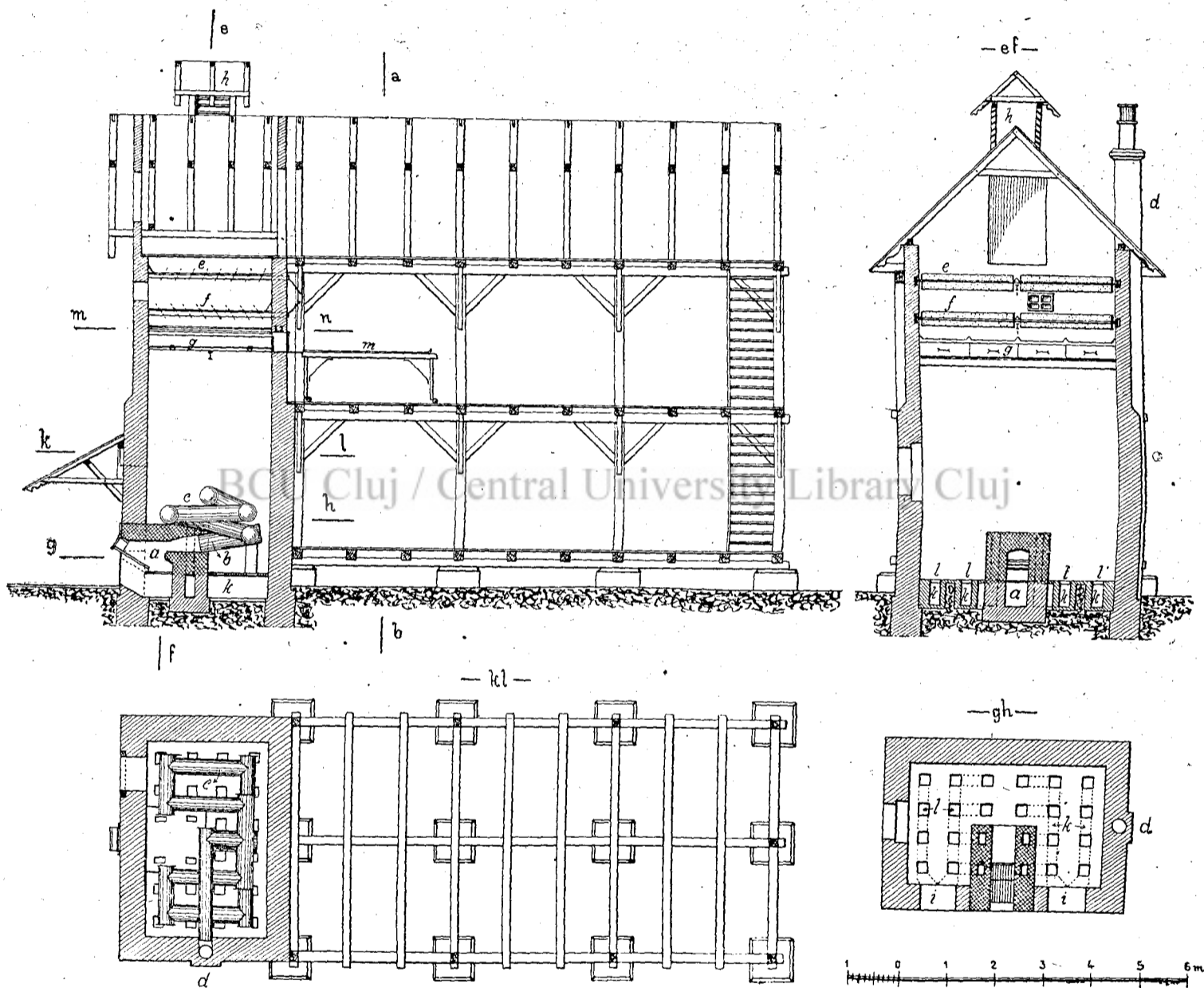
A friss komlót a padláson át elébb a felső ráma töltik 10—12 cm. vastagon, de egyenletesen s ott hagyják fonnyadni, száraz időben $1\frac{1}{2}$, esős időben 2 óra hosszat. Itt még nem árt, ha félórás időközökben fagereblyével a komlót megmozgatjuk. A másfél vagy 2 órás időköz elteltével a szárítórámák közös huzója az emelet felől meghuzatik, a bádóg lécek (zsáluk) kinyilván, köztük a *fonnyadt* komló aláhull a 2-ik ráma. Így megürülvén a felső ráma, annak lemezei vízszintesbe tolatnak, s ujból feltöltetik friss komlóval.

A második rámán szintén $1\frac{1}{2}$ —2 óráig szárad a komló, mely idő elteltével szintén a zsálusrámák elforgatásával aláhullik a na-

fuván magát a komló, mikor is aztán nagy közös garmadába tollható össze.

A megürült kocsi a szárító házba vissza tolatnak, azokba a 2-ik rámaról alábocsájtatik a száradó termés, az elsőről a másodikra, s az első ráma friss komlót öntenek, mint azt már imént jeleztük.

Az első és második ráma közti falrésen elhelyezett hőmérő rendszeresen figyelendő, hogy a $32-35^{\circ}$ R. hőmérsék állandóan fenntartassék. Ha nagyobb a hőfok, kinyitandók az aló és felső szellőzők, nyílások, ha alább szállana, bezárandók az alsó, friss légömlesztő rések s esetleg jobban kell fűteni. Mindenesetre ajánlatos, hogy minden új Linhart-rendszerű szárítóban a szárítással, fűtéssel, szellőzőkkel kísérletek s megfigyelések végzendők 2—3 napon át, mely után aztán zavarról fog a komlószárítás folyni. Éjjeli szárítás esetén a tűzveszélyre kell jobban

Csehországi (Linhart rendszerű) fűtött komlószárító a kolozsvári gazdasági akadémia telepén. (a. fűtő, b. kazán, c. melegítő-csövek, e., f., g. szárító-rámák, h. szellőző kúrtó.)

A Linhart-rendszerű szárítóban: ha egy mtr. felületen 10 cmtr. vastagon áll a zöld komló $32-35^{\circ}$ R. meleg fölött, ugy 24 óra alatt 35—40 kgr. száraz komló állítható elő. És 1 mm. száraz komló előállítására 70—80 kgr. kőszén elegendő.

A Linhart szerkezetnek első előnye az, hogy mindhárom felületen folytonosan és állandóan lehet komlót szárítani, anélkül, hogy a berakott komlóhoz hozzá kellene nyulni, vagy a rámaikat kiszedni (mint más régebbi szerkezeteknél) de megforgatni sem szükséges, mert a rámaikról aláhullás közben minden toboz koveredik.

A Linhart rendszerű szárító kezelését egy ember elvégezheti, s ha a szárítás éjjel nappal folyik, ugy két ügyes ember felváltva kezelheti.

Egy ujonnan épített mesterséges (Linhart)

gyobbára száraz komló a legelső (3-ik) felületre, a drótszövetű lapos kocsiakra. De helyére eresztetik az első felület fonnyadt komlója, illetve ennek helyére friss komló töltetik s ez így folyik, s folyhatik szüntelen, míg friss komlóban tart.

A legelső felületen, a kocsiakra kézsre száradó komló időközönként kézzel megvizsgálható, mennyire száradt már meg, s az egyenletesen történt-e?

Ha a tobozok már annyira száradtak, hogy a toboz tengely is elpattan (s már nem elasztikus) ujjnyomásra, ugy hogy a kocsi egymásután kihuzatnak s belőlük a kész komló kibocsáttatik s a melléképület (magtár-emelet) padlóján párhuzamosan sirdomb-szerűen garmadoltatik — tehát egyelőre nem egy közös garmadában! Így 8—10 óráig „ki-

ügyelni — bár ugy van szerkesztve a „Linhart“ hogy csekély óvatossággal s a tűzveszély állandóan elkerülhető.

A Linhart szerkezetnek is hátránya, hogy ha nem kielégítő a lég-huzam azaz, ha a felső szellőző nem működik erőteljesen, akkor a felső ráma feletti meleg párákban nehezen megy a fonnyadás, az alsó rámaik közt pedig fokozódik a már-már forró levegő. De ha az ügyes munkás minden kiömlő és beömlésztő szellős nyílást helyesen szabályoz, ugy ez a baj elkerülhető.

Legujabban (1907) a cseh-szaai földmives iskola igazgatója talált ki egy új fűtött szárítót: ő a tüzelő felett egy melegelosztató totót állított be s azt akarta, hogy oldalcsövekkel a meleg levegő előbb a felső friss komlót fonnyassza meg, más csöveken ömlő meleg levegő az alsó rámaikon levő már fony-

nyadt komlót szárítsa meg: ez sikerült is ezen szerkezettel az első órában. amíg a melegelosztó pléh-kúp át nem melegedett, ezentul az alsó rámán fekvő már száraz komló, tulszáradt, míg a felsőre öntött fokos komló már nehezen fonnyadt a 2 ik órában. Nem tagadható azonban, hogy bár az alap gondolat jó, csak a technikai kísérlet sántít.

(Folytatjuk)

Csérer Lajos.

Az „iker váltó“ eke.

Sporzon Pál gazdasági akadémiai tanár „A kisközgazdasági gépei“ című a földművelésügyi miniszter által kiadott füzetében, valószínűleg az erdélyi viszonyokra célozva, a hegyi ekéről a következő rendkívül találó sorokat írja:

„Édes hazánk hegyvidékein gazdálkodó kisközgazdánk eke dolgában bizony nagyon rosszul állnak.

Elnéztem sokszor, hogy azon az amugy is mostoha hegyoldalon milyen ember és állatkinzás számba megy még manapság is a szántás. De nem csoda, hiszen még a legtöbb helyen is az ősrégi, ősapáink idejéből ránkmaradt, ekének nem is nevezhető faeszközzel, olyan ásó meg lapát formából összetákolott turó szerszámmal működnek. Mire az ember ilyen szántó eszközzel a barázda végére ér, kifulladás vagy igyekezet miatt, a szegény baromnak meg ugyancsak fujtat a vékonya. Ha pedig a barázdát nézzük meg, a mit ez az ekének csufolt szerszám huzott meg, elkéseregedik a jó szántáshoz szokott gazda szive ennek láttára. Nem barázda ez, kedves hegyvidéki gazdák, hanem egy nyomorúságos girbe-görbe karcolás, mellyel az áldott föld teteje csak elcsufoltatik. Nincs ennek a barázdának, csufolt karcolásnak se talpa, se válla, se háta, csak olyan az, mintha a megakart szeker a sárba, kátyuba dült, aztán kihúzzák belőle s a kátyuba marad a kerék nyoma.

Nem csoda aztán, hogy az amugy is mostoha föld ilyen megmunkálás után még mostohábban terem. Pedig annak a földi javakban szűkölködő szegény hegyvidéki kisközgazdának ugyancsak kell, hogy termése legyen, mert ott hosszú a tél, korán kezdődik, későn tavaszodik. A készből kell élni hosszú ideig, ennek a késznek pedig teremni kell. Jó és sok pedig csak a jól megmunkált földön terem.

Azért hát félre azzal az ósdi rossz eszközzel, mikor van annál sokkal jobb új. Nagyon találó szavak ezek, és mi erdélyi gazdák legjobban tudjuk ezek igaz voltát tanúsítani.

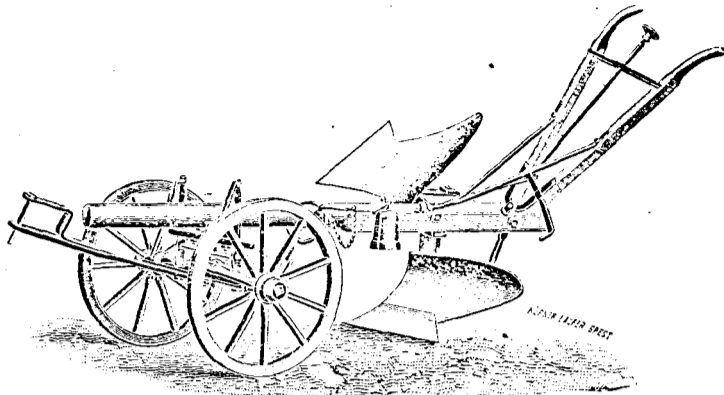
Sajnos, az erdélyi kisközgazdával, főleg annak szántó szerszámával, az ekéjével eddig nem igen sokat törődtek.

A székely megyékben járkálva bizonyos kinzó gyötrellemmel néztem a székely kisközgazdának szántását, rosszul dolgozó ekéjét.

Érdeklődtem más erdélyi megyékben, más eke után, de meglepődve tapasztaltam, hogy Gyergyótól Fogarásig ezen „miskolci“ ekének nevezett eszközzel turja az erdélyi

kisközgazda a földet, tehát a miskolci eke van elterjedve egész Erdélyben.

Már ugyanis ott, a hol, mert a barcasági szász már a legmodernebb Sack ekével dolgozik. De ez kivétel, a mint kivétel Erdélyben a barcasági szász egész mezőgazdasága.

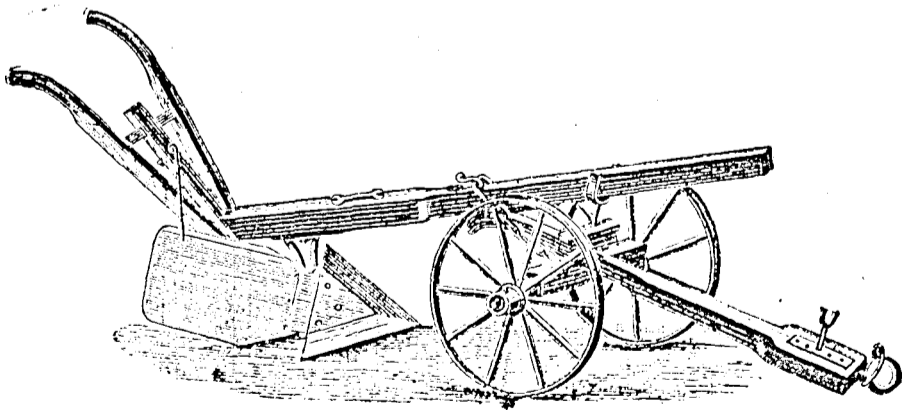
Az új erdélyi „iker váltó eke“.

A „miskolci“ nevezett ekét ugyanis Rieger András nagyszabeni gépgyáros hozta be a Balkánról, azért is nevezi egyik régebbi árjegyzékében ezen ekét Rieger „Balkán ekének“. Azelőtt 10—20 évvel, vagy még annyi-val sem, a Székelyföldön a faeke volt elterjedve. Sok udvarhelymegyei gazdánál láttam még a faekét, fa kormánylemezzel, faköldökkel, igaz, hogy nem munkában, hanem csűrben.

Riegernek nagy érdeme, hogy ezen Balkán ekét javítgatva, tökéletesítve, hozta forgalomba és vele kiszorította a faekét. Mert bárminő gyenge munkát végezzen is a miskolci eke, mégis jobb művelést enged meg, mint a faeke.

A székely kisközgazda az ekéjétől a következőket követeli meg: legyen az eke olcsó, legyen könnyű, hogy azt a hegyes-völgyes földjein két gyenge tehenével huzathassa, legyen tartós, hogy köves földjein ne kopjon el gyorsan és ne legyen súlyos, hogy a szántás végeztével ne legyen nehéz dolog az ekét a fordulónál az átváltásnál vagy a hazamenetkor szekereire emelgetni. A fordítást, talajporhanyitást, barázdákat stb. nem igen nézi, tehát nem vizsgálhatja azt a munkát sem, amit vele végez!

Igy azután a miskolci eke fő előnye az olcsóság és a tartósság (mert hiszen vasból van!) jött csak nála számításba.

A régi fajta erdélyi váltó-eke.

A miskolci eke pedig nem szánt, hanem tur, mint egy vasaló. Száraz földbe nem megy

bele, a nedvesben pedig maszatol. Gyep-törés-nél olyan szalonna hasábokat „csinál“, hogy a barázda hasábát ha megtudná az ember egyik végénél fogni, kihuzhatná keresztben az országuton mint egy lapos kolbászt. Ezen hasábok a földön úgy állanak keskeny élükön, mint a nyers téglák, mikor a napon száradnak.

A székely palás, köves, agyagos sekély rétegű földjére pedig jó eke kellene, mert az ilyen gyenge földet jól kell megmunkálni, hogy teremjen.

A mint a magyarországi gépgyárosok jöttek hozzám, figyelmeztettem őket, hogy a sik magyar televényföldű vidékekre készítenek már jobbnál-jobb ekéket, most készítsenek az elhanyagolt dombos erdélyi földekre is egy jó hegyi

váltó ekét. Hasztalan. A Kühne váltó eke nehéz és drága, (80 klg. és 78 korona) nem hozzánk való*, a Sack-féle váltó eke kitűnő, de nehéz és drága, a Bacher-Melicher-féle páncél eke kiválóan jó eszköz, de nehéz (97 klg.) és drága (96 korona), csak jó „kemény“ két ökör tudja elhuzni és kisközgazdának nem való, illetve az erdélyi kisközgazdát „nem találja“.

Most elindultam Brassótól Szabenyig és összevásároltam az összes váltó ekéket a gépészek-től, hogy talán találjak idevaló váltó ekét. Egyiknek ez, másiknak más hibája volt.

Most azután múlt évben egyik erdélyi birtokosnál láttam egy eketypust, melyet tökéletesítettem, hibáit kiküszöböltem, váltó szerkezetet konstruáltam, egyensúlyozóval láttam el és Török András nagyszabeni gépgyárosnál a modellt elkészíttettem. — Az ekét magam, köves, meredek földön kipróbáltam. — A próba sikerült, az eke bevált, úgy, hogy azt hiszem, hogy ezen ekével ki lehet szorítani a miskolci ekét és egy elég jó és jó munkát végző, erős, olcsó, könnyű ekét adhatunk az erdélyi kisközgazda kezébe.

Ezen ekét a gazdasági egyesület 1908 tavaszán tartott ekeversenyénél is legjobbnak ítélte.

* No ezt éppen nem lehet általánosságban mondani. Szerk.

Alma, sertés, vad, vaj **Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezet**-énél
 és minden egyéb élelmiszer legelőnyösebben értékesül a **BUDAPEST, IV., Vámház-körut 8.**

Azt hiszem, hogy ezen iker váltó ekével megoldhatjuk az erdélyi váltó eke problémáját és szolgálatot teszünk vele az erdélyi gazdálkodásnak. Jellemző egyik székely kfgazda következő mondása: „A másik ekével izzadtam, most ezzel csak passziódom“.

Dorner Béla.

IRODALMI SZEMLE.

A gazdasági cseléd szerződése és bérlevele cím alatt Szabó Tamás dr. tollából egy gyakorlati szempontból igen értékes és hasznos tanulmány jelent meg. Az új cseléd-törvény életbe lépte óta minden cselédváltáskor fölmerült az a kérdés, hogy mit kell a cseléd-szerződésbe vagy a bérlevélbe belefoglalni? A most megjelent tanulmány szerzője megmagyarázza, hogy mi mindent fölösleges a szerződésbe vagy a bérlevélbe belevenni azért, mert a törvény ugyanis kötelező szabályokat állít föl s viszont mi mindent nem szabad fölvenni a szerződésbe vagy bérlevélbe azért, mert a törvénnyel ellenkező megállapodások érvénytelenek. E kérdések fejtegetésével a szerző az egész törvényen átvezeti az olvasót s végül az egész tanulmány összefoglalásaképpen egy szerződési és egy bérlevélmintát közöl. A gyakorlati szempontból igen értékes munka ára 30 fillér.

A madarak hasznáról és káráról. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter megbízásából írta Herman Ottó. (Ára 1 korona). Nemzetünknek és különösen a mezei gazdálkodással foglalkozó magyarságnak hiálája illeti Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter, aki e mű megírása és kiadásainak folytonos megújítása által letompítja az élet annak a veszedelmének, amely a mezőgazdaságunkat a hasznos madárvilág megapadása által fenyegette. A most megjelent harmadik kiadással Herman Ottó könyve már mintegy félszáz ezer példányban lesz meg a magyar közönség kezei között.

A mezőgazdasági munkák és teendők. Kodolányi Antal tollából hasznos művecske hagyta el a sajtót, mely részben a kezdő gazdáknak szolgál időszakos figyelmeztetőül, részben pedig még a gyakorlott gazdáknak is hasznos tájékoztatóval szolgál a gazdasági tennivalók tekintetében. A gazdák teendőit hónapról-hónapra külön fejezetekben tárgyalja a könyv.

A köztelek olvasó könyvtára. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági ismeretek népszerűsítése céljából *olcsó könyvtár* nyit meg. A könyvtár kiadványai felölelik a földmivvelési, növénytermelési, gyümölcsészeti, állattenyésztési, állategészségügyi, takarmányozási, hízalási és gépészeti ismeretek összes fontosabb kérdéseit olyan modorban, hogy azt a legegyszerűbb irni és olvasni tudó kfgazda is könnyen megérti s olyan szakembereknek a munkái, akiket a közvélemény is kiváló és tapasztalatokban bővelkedő gazdáknak ismer el. Egy-egy füzet ára 50 fillér lesz csupán, vidékre 60 fillér értékű postabélyeg előzetes beküldése esetén küldetik meg s előfizetési díja egy évre 5 korona.

EGYLETI ÉLET.

Jegyzőkönyv

felvétel Kolozsvárt, 1908 december hó 4-én az E. G. E. kolozs megyei gazdasági szakosztályának a megyeház kistermében tartott r. gyűléséről.

Jelen voltak: Dózsa Endre cs. és kir. kamarás, alispán, szakosztályi alelnök elnökléte alatt: Jósá Samu (Nagypetri), Dr. Seyfried Károly, ísb. Sipoš Gábor, Dr. Szentkirályi Ákos, Dr. Pavlik Sándor, Varga J. (N.-Petri), Wolszky Győző szaktanár és Cséser Lajos mint előadó.

1. Elnök az ülést megnyitja, a jegyzőkönyv hitelesítésére Dr. Pavlik Sándor és ísb. Sipoš Gábor tagokat kéri fel.

2. Olvasztatik a m. kir. földmivvelésügyi

miniszter leirata: a takarmányhiányban szenvedő vidékek tenyészállat anyagának megmentése és közvetítése tárgyában. — Tudomásul szolgál, az Erdélyi Gazdában közöltetett.

3. Ugyanannak leirata: az idei téli kolozs megyei falusi tanfolyamok és gazd. előadások tárgyában. Előadó előterjeszti a tervezetet, mely szerint a megye 15 községében 40 gazdasági tanítás lesz a tél folyamán vasárnaponként, s az előadások tartására vidéki gazdák, gazdatisztek, a kolozs megyei gazdasági akadémia tanárai s más állami szakközegek kéretnek fel. Az előadások január havában kezdődnek. — Ugyancsak az e célra adott államssegélyből rendeztetnének: kosárfonó tanfolyamok: Szászfenesen, Szucsákon, Vajdakamaráson, Uzdiszentpéteren; fafaragó (kerékgyártó) tanfolyamok Nagypetriben, Türiben, Tamásfalván, Nagymalmán; kefekötőtanfolyamok: Magyargorbón, Türiben, Bácsban, Mérán, Választon, Szucsákon.

A szakosztály elfogadja a tervezetet, a részletes kivitellel az elnökséget bizza meg s miután a megye mezősségi részéből ugy az előadások, mint a háziipari tanfolyamok iránt a községekből kevés érdeklődés mutatkozott, felkéretik az elnök, hogy az alispáni hivatal útján tegyen a szakosztálynak téli akcióját ismertető felhívásokat és buzdításokat.

4. Jelentés a nagymalmási szőlőtelepítők kéréséről, melyben szőlőoltványt kérnek. — Kiegészítő jelentésre hivatnak fel kérelmezők.

5. Előadó megteszi jelentését az október hó 18-án Nagymalmán tartott járási gyümölcs bemutató eredményeiről. — Örvedetes tudomásul szolgál.

6. Jelentés tétetik, hogy az elnökségnek a nyár folyamán kezdett akciójára: Nagymalmás, Teke, Batos, Nagypetri községek hajlandók községi kenderáztatókat építeni, ha szakvéleményt s államssegélyt kapnak. — Határoztatik, hogy az állami kendertermelési szaktanár véleménye és helyszínelése kikérendő.

7. Jelentés tétetik a nagypetri körjegyzőségben alakult fogyasztási és értékesítő szövetkezetéről, amely a szakosztály támogatását kéri. — Elhatároztatik, hogy a szakosztály örvedetes tudomásul veszi az alakulását s ha a falusi háziiparban oly szép a haladás: a maga részéről tanfolyamokat fog rendezni a körjegyzőség falvaiban, másrészt pedig a kereskedelmi miniszterium figyelmébe fogja ajánlani az új szövetkezetet.

8. A Szucsák község által községi füztelep létesítésére kért államssegély fentartásáról, — tudásul szolgál.

9. Jelentés tétetik a választi kosárfonó szövetkezetek államssegélyéről. — A január 6-ki választi gyűlésre a szakosztály képviselőjeként Dr. Pavlik Sándor kéretik fel.

10. Egyéb tárgy nem lévén, a gyűlés berekesztetett.

KORMÁNYINTEZKEDÉSEK.

Pályázati hirdetés. 104716—IX/B. szám. A néhai Csáky Petronella grófnő által magyarországi tanintézeteken tanuló vagyontalan ifjak részére tett alapítvány kamataiból két egyenkint 600 koronás ösztöndíjra az 1908—1909 tanévre ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen ösztöndíjra elsősorban a teljesen árva — ilyenek hiányában pedig oly szegénysorsu hallgatók pályázhatnak, a kiknek atyjuk nem él.

A pályázni szándékozók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. földmivvelésügyi miniszterhez címezve 1909 évi január 15 ig bezárólag a magyarvári, debreceni, kassai, keszthelyi vagy kolozs megyei m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságánál nyújthatják be.

Jelzett határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest, 1908 évi december hó 5 én.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Uj királyi tanácsos A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király a személye körüli miniszter előterjesztésére Cselkó István nyugalmazott gazdasági akadémiai rendes tanárnak, a gazdasági szakoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta.

— Darányi Ignác a British-Muzeumnak. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter a londoni kiállításon volt állatmodellekből 25 darabot a British-Museum természettani osztályának ajándékozott. A muzeum igazgatósága meleghangu levélben köszönte meg az adományt, különösen kiemelve kitűnő művészsűnk, *Vastagh* mesteri munkáját, a mellyel a magyarországi gazdasági állatfajtákat életűen állította össze.

— A szászfenesi gazdakör, melyet Kun László plebános, Kovács Béla és Gy. Rosenberger Sándor ottani birtokosok elismerésre méltó buzgósággal alapítottak, f. hó 13-án vasárnap d. u. tartotta első felolvasó gyűlést. A gazdakör ezen első ténykedése alkalmával Kolozs várról is többen ellátogattak Szászfenesre. Az E. G. E. részéről: Tokaji László titkár, a gazdasági akadémia tanár, testülete köréből: Juhász Árpád tanár, Jászberényi András intéző és Dr. Kovács Dezső s. tanár mentek ki. Előadást tartottak: Juhász Árpád, Jászberényi András és Gy. Rosenberger Sándor. A községbeli kfgazdákból mintegy negyvenen jelentek meg.

— A közteleki gazdasági előadások a programnak teljesen megfelelően f. hó 6., 7. és 8. napján folytak le, meglehetősen élénk érdeklődés mellett, amennyiben az előadásokon a három nap alatt összesen mintegy 300 hallgató vett részt.

— A földmivvelési kamarák ügye. A Magyar Gazdaszövetség felterjesztést intézett a földmivvelésügyi miniszterhez, amelyben arra kéri a minisztert, hogy a földmivvelésügyi kamarákról szóló törvényjavaslatot a gazdatársadalom köreiben megnyilvánult módosításokká sürgősen terjessze a törvényhozás elé.

— A Borászati Lapok jubileuma. Gazdasági szakirodalmunkban ritka eseményszámba megy a »Borászati Lapok« 40 éves megjelenésének évfordulója. Ez a nagy elterjedtségnek örvedő és a legjelesebb szakemberek által szerkesztett magyar szőlészeti és borászati szaklap ebből az alkalomból díszes, számos képpel illusztrált emlékfüzetet ad ki, melyet összes előfizetőinek (még az ujaknak is) díjtalanul fog megküldeni. Ebben a füzetben ugy szőlőmivvelésünk, mint a lap negyvenéves története lesz ismertetve, tárgyalva lesznek az összes aktuális kérdések, fontos szőlészeti és borászati intézeiteink, fel lesznek sorolva és rövid életrajzzal ellátva elhunyt szőlészeti szakembereink és végül a jövő feladatai is tárgyaltnak. Mindezeket a cikkeket legjelesebb közzgazdászaink és gyakorlati szakembereink írták s így a munka kétségtelen irodalmi becszel fog birni.

— Dohánybevéltási gazdasági szakértők kinevezése. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a m. kir. pénzügyminiszter rendelete alapján, az E. G. E. javaslatára, az 1908/9-iki dohánybevéltási időszakra az erdélyrészi dohánybevéltő állomásokhoz a következőket nevezte ki szakértőkkül, illetőleg szakértőhelyettesekkül:

A fogarasi dohánybevéltő hivatalhoz: Szakértő: Hadviger Albert. Helyettes Kovács Béla.

A marosvásárhelyi dohánybevéltő hivatalhoz: Szakértő: Sántha Albert. Helyettes: Berezky Domokos.

— A gazdasági munkás- és cseléd-pénztárnál a nyugdíja biztosítottak száma egy hónap leforgása óta négyezerrel növekedett. Az önkényt belépő tagok száma a legutóbbi kimutatás szerint 51.873. A gazdák által nyugdíjra biztosított cselédek száma 7659. A munkáspénztár keretébe bevont tagok összes száma pedig a félmilliót meghaladja.

Különösen az önkényt és maguknak öregségük idejére nyugdíjat biztosítók száma szaporodik örvedetesen.

— Mezőgazdasági munkabérek árhullámzásai 1906—1907 évben Erdély főbb vármegyéiben. Alkalomszerűnek találjuk, olvasóinknak rövid áttekintést nyújtani a mezőgazdasági munkabéreknek az utóbbi két év alatt Erdélyben tapasztalható árhullámzásairól. A fontosabb napszám nemek szerint csoportosítva 1906—1907-ben a mezőgazdasági munkabérek így állottak:

Vármegyék megnevezése	Téli napszám		Külmbség		Kapás napszám		Külmbség		Kasza napszám		Külmbség		Sarlóval aratás		Külmbség		Cseplési munka		Külmbség		Répa kiszedés		Külmbség	
	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.
Alsó-Fehér várm.	104	131	+27	139	155	201	+46	245	201	245	+44	205	205	21	169	203	+34	157	128	+29	157	157	+6	157
Brassó vármegye	124	151	+27	141	164	223	+59	248	223	248	+25	221	221	26	188	217	+29	158	152	+6	158	158	+6	158
Háromszék várm.	141	169	+28	168	190	222	+31	2-3	2-3	2-3	+61	236	236	54	220	264	+44	197	180	+17	197	197	+17	197
Hunyad vármegye	97	121	+24	165	165	211	0	230	211	230	+19	203	203	14	178	200	+22	151	138	+13	151	151	+13	151
Kis-Küküllő várm.	100	111	+11	162	148	202	-14	237	202	237	+26	217	217	34	199	182	-17	164	164	+3	164	164	+3	164
Kolozs vármegye	95	98	+3	124	143	179	+19	211	179	211	+32	174	174	15	166	186	+20	165	129	+36	165	165	+36	165
Máros-Torda várm.	117	133	+16	130	157	214	+27	241	214	241	+27	209	209	15	195	210	+15	167	140	+27	167	167	+27	167
Szolnok-Doboka v.	83	104	+21	113	137	166	+24	197	166	197	+31	146	146	30	149	174	+25	128	107	+22	128	128	+22	128
Torda-Aranyos vm.	108	102	-6	151	142	226	+29	213	226	213	-14	200	200	23	184	156	-23	135	135	-5	135	135	-5	135
Udvarhely várm.	114	131	+17	152	160	247	+8	250	247	250	+3	226	226	10	241	231	-10	150	139	+11	150	150	+11	150
erdélyi átlag	108.3	124.1	+15.8	144.5	156.1	215.2	+11.6	235.5	215.2	235.5	+20.3	199.5	199.5	11.8	188.9	202.6	+13.7	141.3	141.3	+15.3	141.3	141.3	+15.3	141.3

— Az adóreform. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már régebben felterjesztést intézett a képviselőházhoz, a melyben részletesen megjelölte azokat az alapelveket, a melyek szerint az új adójavaslatokat módosítani kívánja. A képviselőház pénzügyi bizottsága az O. M. G. E. óhaját a javasla-

tok tárgyalása alkalmával tulnyomó részben figyelembe vette, különösen a földadó-kataszter kiigazításáról és a földadó százalékanak megállapításáról szóló javaslatoknál tett a bizottság számos változtatást.

— Telepes községek megjutalmazása. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a temesmegyei községek legkiválóbb gazdáit egy-egy darab berni üszövel és Stancsófalva legkiválóbb telepes gazdáját még egy kézi-hajtású tengerimorzsoló géppel jutalmazta meg. A jutalmakat a földmívelésügyi miniszter megbízásából a Temesmegyei Gazdasági Egyesület osztotta ki.

— Állat-egészségügyi előadók a hadseregben. A cs. és kir. közös hadügyminisztériumban és a hadtestparancsnokságoknál állat-egészségügyi előadói állásokat szerveznek. Ezeket az állásokat tizenegy törzs- és hat főtörzs-állatorvossal fogják betölteni.

— A kolozsvári közbiztonság november hónapban 6 bikát, 133 ökröt, 337 tehenet, 38 bivalyt, 529 I. oszt., 100 II. oszt., 328 III. oszt. borjut, 217 juhot, 1684 sertést, 6 süldőt, 94 malacot és 100 lovat vágtak le.

— A sörtermelés csökkenése. A Magyarországon gyártott sör október havi termelési viszonyaira vonatkozólag meglepő eredményt találunk a hivatalos kimutatásban. Október hónapban 78.272 hektoliter sört termeltek a gyárak, míg tavaly 138.322 hektolitert. Az idei év szeptember és október havában 150.495 hektoliterre rugott a termelés, míg tavaly ugyanezen idő alatt 253.718 hektolitert tett ki a produkció.

— Földmivesek tudakozódó irodája. Ennek az irodának, melyet a földmívelésügyi miniszter létesített Budapesten, az a rendelkezése, hogy azok a vidékekről a fővárosba nagy számban felmenő földmivesek, akik elintézés alatt levő ügyeikben tájékoztatást kérnek, e részben külön erre a célra szolgáló hivatalban utbaigazíttassanak. E végből az iroda személyzete a hozzá forduló felek ügyeiben a szükséghez képest a társmínisztériumokban is azonnal eljár. A tudakozódást levélbéli megkeresések alapján is elvégzi s az eredményről a felet értesíti.

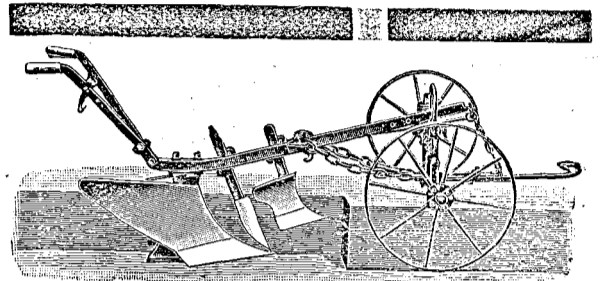
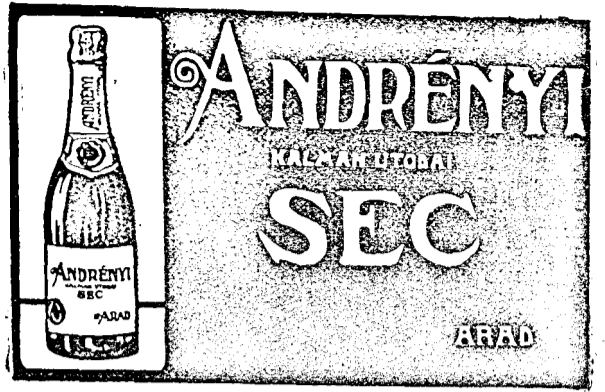
— A szárazság hatása iparunkra. Az a nagy csapadékhiány, mely ugyszólván az egész évben aggodalomban tartotta gazdaközönségünket, a teljesen száraz őszi és hirtelen száraz őszi és hirtelen beállott fagy ipari életünkre is súlyos hajokat hozott. Az ország minden részéből panaszos jelentések érkeznek a gyártelepek üzemait veszélyeztető vízhiány miatt. A folyók, patakok vizállása annyira megcsappant, hogy a vízi erőre berendezett gyártelepek üzemét a fönnakadás veszedelme fenyegeti. A váratlanul beállott fagy még kritikusabbá tette a helyzetet. A turbinák erőszolgáltatását a tartalék-gőzgépek váltják föl s ahol nincs kellő hőerőtartálék, ott megáll az üzem. A veszélyeztetett gyári üzemek közül főleg a vízvezeteki és a villamos világítási telepek üzemzavarai érintik súlyosan a közönséget.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéllemezekkel

acél gerendelyvel

állítható szarvakkal, önzvetéssel

2013-II.

Többszű ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek,

Superior sorvetőgépek, triőrő

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcséplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 200 HP.-ig

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban

fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os

záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfit adnak véleményét. 2001

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

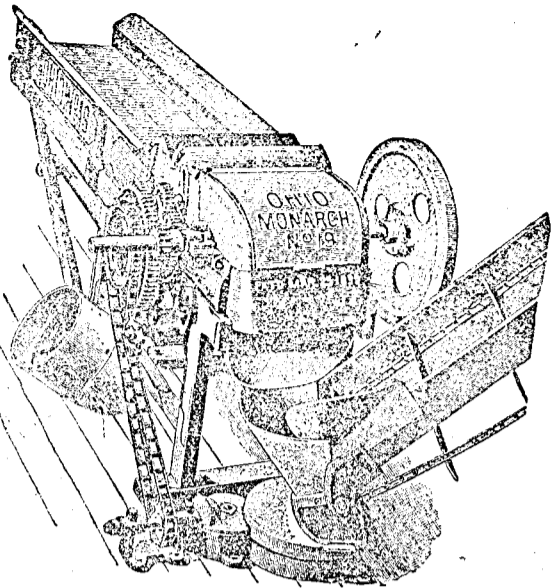
az országszerte első helyen elismert kítűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerezt 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 2006

KALMAR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kítűntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

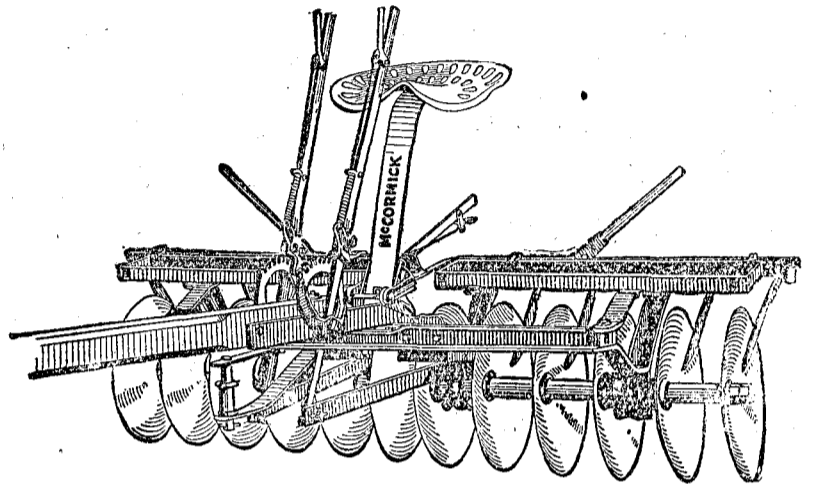
„OHIO” EREDETI AMERIKAI

TENGERISZÁR-TÉPŐ,

zöldtakarmányapritó- és szalmaszecskázógép
a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona
tarlöhántásra,
vetőszántásra,
rögapritásra stb. stb.
a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK

J. E. KNECHT, igazgató.

Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A.
Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

2098

Sz. 4767—1908.

2233

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség nyilvános versenyt hirdet a m. kir. kincstári birtokok és telepekre szükségessé vált s a jövő év tavaszán szállítandó az alábbi kimutatásban feltüntetett magas törzsup gyümölcs és lombfa, valamint nemesítésre alkalmas egy éves vad csemete szükségletére.

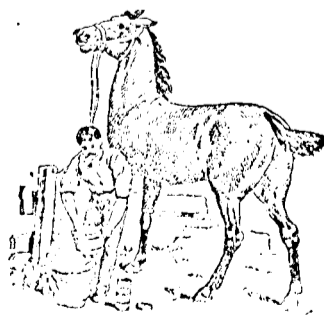
Az árajánlatok aként teendők meg, hogy azokban a fenti vasuti állomásokig a fuvarköltségek is bennfoglaltassanak. Felhívhatnak ennél fogva mindazok, kik a kimutatásban foglaltak szállítására vállalkozni szándékoznak, hogy árajánlataikat szabályszerűen okmánybélyeggel ellátva legkésőbb a f év végéig a m. kir. telepítési felügyelőséghez Kolozsvárra annál is inkább küldjék be, mert későbbi ajánlatok figyelembe vétetlni nem fognak.

A szállítandó fák és csemeték csak azon esetben fognak átvétetni, ha azok rendeltetési helyükön szakemberek által megvizsgáltatván, alkalmasoknak találtatnak. Az ajánlat a szállítóra nézve azonnal, míg a vétel a felügyelőségre csak felsőbb jóváhagyás után válik kötelezővé.

Kolozsvár, 1908. december 5-én.

Telepítési felügyelőség.
Bocskay-tér 2 sz.

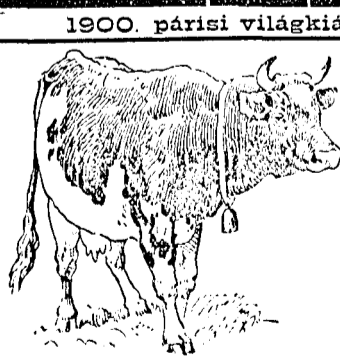
Vasút-állomás	O l t v á n y								V a d c s e m e t e							L o m b f a						
	Alma	Körte	Szilva	Cse-resznye	Meggy	Őszi barack	Kajszin barack	Dió	Alma	Körte	Cse-resznye	Prunus	St-milieu	St-Julian	Mirabolán	Nyárfa	Juharfa (gömb)	Hárs	Berkenye	Kóris	Tölgy	
<i>Szükséglet:</i>									d	a	r	a	b									
Marostudas	1222	1920	963	800	800	250	300	250	3300	2400	1200	1200	1200	2250	1650	100	100	—	—	—	—	—
Nagysármás	—	—	—	45	—	—	—	86	1500	1500	—	1500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Segesvár	—	95	90	27	14	30	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A.-Gyéres	520	—	300	—	—	—	—	—	1000	700	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Apahida	404	31	267	225	275	62	62	110	—	—	—	—	—	—	—	—	135	45	158	20	40	

Kwizda-féle Restitutions-fluid
őviz lovak számára. — Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Ébb mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb állatokban, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénóság ellen. A lovat mindig igen nagy munkabírásra képesíti. — Kwizda-féle Restitutionsfluid szövődjegy, címke és göngyölés törv. védve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF

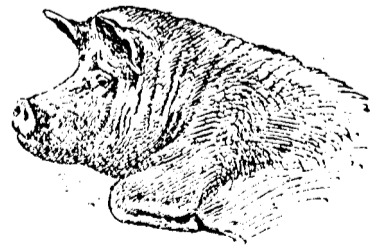
Kwizda-féle
Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. — 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

ógyszertára, Budapest, VI., Király-utca 12. és A

Kwizda's

- Blister**
grauer, scharfe Einreibung, 1 Tiegel K 2.—
- Hufkitt**
künstliches Hufhorn, Stange K 1.50.
- Hufsalbe**
zur Behütung vor spröden und brüchigen Hufen, 1 Büchse à 40g Gramm K 2.50.
- Abführpillen**
für Pferde (Physik), 1 Blechdose K 4.—
- olikipillen**
für Pferde u. Hornvieh, 1 Büchse K 3.20, 1 Karton K 1.20.
- Wurmpillen**
für Pferde, 1 Blechdose K 3.20, 1 Karton K 1.2

KWIZDA-féle sertés por.

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

KWIZDA-féle baromfi por

diätetikus szer a tápszerhez való hozzáadása ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, pávak stb. részére. 210t II. Egy doboz ára K. 1.

issy-ut 26. sz.

ERDELYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztályosjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccs szekrényeket. (Safe Deposits.)

2017

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Több évi gyakorlattal, jó
bizonyítványokkal bíró, sze-
rény igényű, kis családú

gazdatiszt

állást keres.

Címe a kiadóhivatalban.

2239

KOLOZSVÁRI LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁSOK:

Billiárd. **DÓSA FARKAS** billiárd-készítő
KOLOZSVÁRT, Mátyás kir.-tér 3. sz.

Kész billiárd, valamint mindenemű felszerelések rak-
tára. Ugyszintén saját készítményű dákók nagy rak-
tára. — Vidéki megrendeléseket azonnal eszközölk.
Elvám: kevés haszon, nagy forgalom.

Billiárd. **PÁLLAN H. UTÓDA STYASZNI JÓZSEF**
első erdélyi billiárd-asztalos gyára Dávid Ferenc-u. 3.

Alapítotott 1875-ben! — Csereüzletet is kötök.
Billiárd szerelést kívánatra vidékre is azonnal küldök.
Új és használt billiárdok állandóan raktáron. U. m.
golyók, dákók stb. sth. dus választékban.

Butor. **MESTITZ MIHÁLY és FIAI**
Cs. és Kir. udvari szállítók.

Raktárak:
KOLOZSVÁR MAROSVÁSÁRHELY
Unio-u. 7. Telefon 661. Széchenyi-tér 41. Tel. 113.

Cipők. **Ferenczi Ignác** cipész-mester
Elismert jó és csinos munka. KOLOZSVÁRT,
Mátyás k.-tér 26.

DISZMŰ. **LAKATOS JÓZSEF és TÁRSA**
Diszmű-, játékaru-üzletét áthelyezte Kossuth Lajos-
utca 3. szám alul Deák Ferencz-utca 5. szám alá. —
Dus választék karácsonyi és újvi ajándékokban. —
Számos látogatást kér: KOLOZSVÁR,
Lakatos József és Tsa Deák Ferenc-u. 5. sz.

Épület-
anyag. **Szenes Károly** Kolozsvár, Telefon 131.
Fiókküzet Torda, Tel. 8.

Fakereskedés és mindenemű építkezési anyagok rak-
tára, gőzfűrés, parkettagyár. — Dusan felszerelt rak-
tárából minden építkezési cikket legjobban és leg-
jutányosabban szállít.

Férfi-
divat. **SÁNDOR ÁGOSTON** férfi-divat üzlete
Kolozsvár, Unio-u. 2.

Fehér és színes ingek, kalapok, szőrme- és sport-sap-
kák, nyakkendők és utazó-cikkek, plédok, plüss-taka-
rók, pipere-cikkek, amerikai sár- és hócipők, bőr és
pészto lábszárvédők. — Nagy választék mindennemű
péncz- és szivartárcákban stb.

Férfi-
szabó. **MOLDOVÁN MIKLÓS** férfiszabó Kolozsvár,
Wess. M. u. 16.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudo-
mására hozni, hogy férfi-szabó üzletemben minden
idényre való bel- és külföldi szöveteket tartok dus
választékban. Prakk és Szomking a legfinomabb kiví-
telben a legolcsóbb árban nálam kapható.

Hentes-
áru. **Hentesáru és bor-üzlet!**
LÉVAY JÁNOS

Kolozsvárt, Monostori-ut Külmonostor-u. 11.

KOCSIK. **Szeszák**
Villanyerőre berendezett kocsigyár KOLOZSVÁRT.

Kerekcs, kovács, nyerges és fényező műhelyek. Kész.
kocsik és szánkók raktáron. Használt kocsit becsérel.

LÁMPA. **A világhírű „Mamuth” istálló-lámpák**
Somlyai Mihály üvegkereskedőnél
kaphatók. — Kolozsvár, Kossuth L.-u. 4.

Kérjük a címre ügyelni!

Női divat. **Horosz és Kupás**
női-divat üzlete Kolozsvárt, Mátyás-tér 19.

Karácsonyi és Vidékre min-
ujévi Occasio! ták bérmentve

Ruházat. **JANOVITZ GÉZA** KOLOZSVÁR,
Wess. M. u. 26.

A legjobb belöldi és angol szövetekből, valamint
jó minőségű kész férfi- és gyermek-ruhából álló rak-
táronat a közönség b. figyelmébe ajánlom. Mérték
utáni készítményeim a legkényesebb igényeket is
kielégítik.

Sör, bor,
szesz. **CZELL FRIGYES és FIAI**

Szeszgyárak, finomító, sörgyárak, rum- és
likörgyárak, bornagykereskedés, szőlőtelep.

Brassó, Kolozsvár, Nagyszeben, Medgyes.

Zongora. **TRISKA J.** Erdély első zongora nagy raktára.
Ajánlja híres bel- és külföldi cégektől erelt zongor-
áit, pianóit, saját gyártmányu cimbalmit és újonnan
berendezett hangoló és javító-műhelyét, melyben hasz-
nálhatatlan, régi zongorák a technika legújabb vívmá-
nyai szerint javítatnak szakszerűen, gyorsan és pontosan
Olcsó bérlet. Telefon: 412.

Csaba gyöngye,

bötermő, kitűnő, finom muskatiüz csemege, a szállítást jól kibírja, julius közepén érik; 20.000 db
hazai vessző, I. oszt. 100 db 10 K, 500 db 45 K, 1000 db 80 K; II. oszt. zöld ojtásra alkalmas,
ezre 30 K, gyökerez vessző ezre 160 K. **Riparia Portalis és Rupestris Montikola alanyon,**
2 éves zöldajtás 100 db 40 K, 500 db 170 K, 1000 db 300 K. Sima zöldajtás I. oszt. 100 db 20 K,
500 db 90 K, 1000 db 160 K. **Rupestris Montikola és Riparia Portalis alanyon,** 2 éves
gyökerez zöldajtás. Ezerjő, Olasz Rizling, Szlankamenka fehér és piros, Chasselas fehér és piros,
Mirkovác, Kövidinka, Oporto és Kadarka ezre 140 K. ugyanezen fajok sima zöldajtás I. oszt.
ezre 70 K, legfinomabb táblafajok 100 db 24 K. Kapható: 2232

Staub Peter Kamenicza, Szerém m.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
megfelelően berendezett műtermü-
ket a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár, 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetáter. Főtér 9.

1729 **Sárospatak,**
Kossuth Lajos-u. 70.

Gazdatiszti állást keres

egy 40 éves, családós, 20 éves prak-
szissal bíró, jelenleg is egy 2000
holdas birtokot kezelő, fáradságot
nem ismerő ügyes gazdatiszt.

Az illető husz év alatt csak há-
rom helyen volt. Beszél: magyarul,
románul, tótul, egy keveset néme-
tül és cigányul.

Állást Szentgyörgynapkor, eset-
leg hamarabb is elfoglalhat.

Czime:

„Magyar születésű, fáradhatatlan”
jelige alatt a kiadóban. 2241

Gazdatiszti állást keres

egy 35 éves, családós, Monos-
toron végzett, fáradságot nem
ismerő, jó bizonyítványokkal
rendelkező egyén.

Állást bármikor elfoglalhat.

Czim megtudható a
kiadóhivatalban. 2230

A magyar gazdasági irodalomban
nagy sikert elért szakmunka:

„A sertés Magyarországon”

IRTA:

énesei **DORNER BÉLA**
székelyföldi minist. kirend. megbízott.

32 iv 74 kiváló képpel. — Ára 7-20 korona.

Sertésenyésztőknek, hizlalóknak, kereskedők-
nek, **tejszövetkezeteknek**
nélkülözhetetlen.

Kapható

minden előkelőbb könyvkereskedésben
és

zabolai Székely Dénesnél
Székelyudvarhelyen. 2228

„Földhitelintézet”-nek

szomszédos megye területére kizárólag képviselőjében a bizalomteljes hozzájáruló feleknek a lehetőségig gyors elbíráltságot kimélt eljárással szerzek

„Inkább jelzálog-kölcsönöket,
mint más intézeti terheket és egyúttal rendbe hoz az elhanyagolt birtok- és teherállapotokat.

Kiváló biztosságu tőkebefektetésül

ez intézetnek a tőzsdén is jegyzett adó és egyéb fontos óvadékképes és különösen katonai házassági óvadékképes 50 év alatti kisorsolásra rendszeresített

„4 1/2 százalékos zálogleveleit”

kaphatók és a szelvények költségmentesen kifizettetik az intézetnél Nagyszebenben és helyben a Kolozsvári Kereskedelmi Banknál. Mindennemű felvilágosítást ingyenesen és készséggel megad:

„Földi erdő-, faanyag- és bányaugyvénység”
BOS BENŐ Kolozsvar, Malom-utca 16. szám.

előnyösebb módon közvetít mindennemű ingatlan vásárlásokat, bérleteket és bármiféle kereskedelmi ügyleteket. 2018

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garnitúrájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak illetve évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Báró Kemény József, Maros-Németi, u. p. Déva, vagy
Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, IV. Molnar-utca 11. 2016

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINCSEM-FLUID
KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben nélkülözhetetlen.

Felülmúlja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül. Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmészesben, katonai, polgári- és versenystállókban.

Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapesten.
1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással 24 kor. 2105

ELADÓ

egy kiválóan szép és erős, fajtiszta, nagynövésű, egyéves, bronzvörös

Tamworth kan

— és eredeti fajtiszta —

Berkshirei 3 hónapos koca-malacok

Cím a kiadóban.

2185

Marosvásárhelytől 6 kilométer távolságra fekvő, országút mellett, egy tagban álló, 54 kat. hold

jó minőségű

BIRTOK

lakházzal, gazdasági épületekkel, felszereléssel, marhakkal, lovakkal. 80 szekér takarmányrépával és kellő takarmánnyal, szabad kézből eladó.

„Gazdaságnak igen alkalmas.”

„Előzőknek a lap kiadóhivatala a tulajdonos nevét, kinél a feltételek megtudhatók, megmondja. 2226

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő. Szerkeszti: Lándor Tivadar.

— Előfizetési ár: —

Egy évre . . . 16 K | Negyedévre . . . 4 K
Félévre . . . 8 „ | Egy hónapra . . . 1.40 „

Egyes szám ára 2 krajczár.

Megrendelhető: Budapest, VII., Miksa-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárusítónál. 2236

Eladó takarmány.

Alólirtnál. Désen a vasuti állomáshoz 5 1/2 klm. távolságra, 280 béres szekér, circa 2800 mmázsa elsőrangú rétiszéna és lóher, nemkülönb 40 béres-szekér perjés lóher-szalma a folyó árak mellett **eladó.**

Császár Ferencz
— állatorvos, birtokos. —

2240

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Partalékon. Alakult 1900. Biztosítási alap

„Ny hozzájárulása . . . 1,970,240.— K.

„Jászossz . . . 116 „

1901. évi fölösleg	90,340.— K.
1902. „ „	59,752.26 „
1903. „ „	109,331.75 „
1904. „ „	72,438.93 „
1905. „ „	61,736.60 „
1906. „ „	59,243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok részében részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelelőse közgyűlési határozattal tartóba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

az igazgatóság.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentenyháza-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Azt a legteljesebbé ék mellett ajánljuk
Loomobil és gőzcseplőgépek,
gőzmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóherő-cseplő, szűrő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Pisanet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ésék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gép.

FISCHER-tele
Budapest, Nádor-utca 31-33. sz. szecskavágók, aratógépek, szűrő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Pisanet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ésék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gép.
Arjegyzék, minták ingyen és bementve küldetnek.

1378.908. sz.

Hirdetmény szakiskola felvételére.

A gödöllői baromfi-tenyésztő munkásnőket képző m. kir. iskolán 1909. évi január hó 15-én kezdődő egy éves tanfolyamra ezennel pályázat hirdettetik.
A tanfolyam célja kizárólag női növendékeket a baromfitenyésztés minden ágában általában a különösen nagyobb baromfitenyésztési telepek körül előforduló mindenféle munka ellátására gyakorlatilag kiképezni.
Az iskola a m. kir. földmivelésügyi minister felügyelete alatt áll.
Az oktatás főleg gyakorlati; a növendékek az iskola telepén előforduló és a baromfi-tenyésztéssel kapcsolatos mindenféle, valamint kerti munkát végezni kötelesek.
Felvétel iránti bélyeges kérvények a m. kir. földmivelésügyi Ministerhez címezve, az iskola vezetőségénél Gödöllőn legkésőbb folyó évi december hó 31-éig okvetlenül benyújtandók.
Hiányosan felszerelt vagy elkésve benyújtott kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Felvételi feltételek:

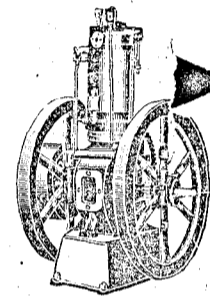
1. 16 évet betöltött és 36 évet meg nem haladt életkornak igazolása (születési bizonyítvány);
 2. erős, egészséges testalkat igazolása orvosi bizonyítvánnyal;
 3. a magyar nyelv tudása;
 4. annak igazolása, hogy a belépni óhajtó irni, olvasni tud (elemi iskola igazolvány);
 5. kiskorúaknál szülői, vagy gyámi nyilatkozat arra nézve, hogy a felvett növendék az iskola kötelekéből nyomós ok nélkül el nem távozik;
 6. védhímlőoltási bizonyítvány.
- Megjegyeztetik végül, hogy az iskolánál ez idő szerint 12. hely van rendszeresítve, melyek egyenkint 480 korona állami ösztöndíj élvezetével vannak egybekötve.
Részletes felvilágosítás Gödöllőn, az iskola vezetőségénél nyerhető.

2237

Az iskola vezetősége.

Takarmánykamrák és szivattyúk hajtására

a legjobb és legolcsóbb üzemgép a
VEKORD
benzinmotor

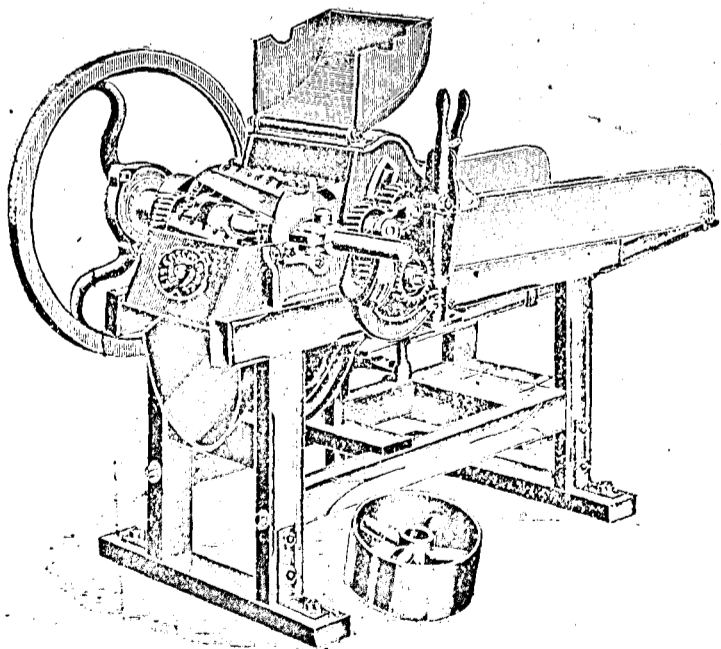

2, 3, 4 és 5 1/2 lóerő nagyságban.
Modern takarmánykamrák és villamvilágítási berendezések

létesítésére előnyös feltételek mellett vállalkozunk. — Árjegyzékkel és ajánlati szivesen szolgunk.

Fehér Miklós gépgyár Rt. Bud.
Váci-ut 80. szám.

Amerikai rendszerű Schredderek

Kukoricaszártépőgépek,
Rézi és erőhajtású szecskavágók,
Répavágók és répapazúók,
Kukoricamorzsolók és daráló-malmok,
Járgányok és közlőművek,
Takarmány-füllesztő kazánok

a legmodernebb szerkezettel, első rendű kivitelben, utólérhetetlen munkateljesítéssel, olcsó versenyáron

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz cégnél Budapest, VI.
Nagymező-utca 68.

Vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**